

החיבור ההכרחי ...

עיון גפרשת השבוע על פי ה"רלי יקר"

וכל הדברים הטובים שלו באו לקויים וחסרים, מכוסים בענן של סכלות ורשעה, עד שצריך חידוש מעיקר היסוד, עד שיעמוד על יסוד הקדושה והטהרה העליונה המתאמת עם נועם השי"ת וזוהר אור החכמה האמיתית המופיעה על הנפשות הזכות באור קדושה עליונה. והציוורים איך לחדש פני החיים כולם, הם כ"כ נחפזים באין אריכות זמן, מפני שאין שיעור למצוקה המורגשת בנפשות קדושות למראה הרשעה השולטת בחיים ההויים, ... ע"כ כל מקום שנותנין עיניהם ומסתכלים במצבו ביחש לקדושה ולמוסר העליון איך מה שראוי להיות כשילכו בנ"א בדרך הטובה והישרה, מיד נשרף, בלא איחור ודיחוי, בלא פשרה וביצוע.

רעג. יצתה ב"ק וא"ל להחריב עולמי יצאתם, חזרו למערכתכם. הדעה האלהית אמנם היא למעלה למעלה מחכמת כל חכם, היא הסכימה שדוקא מכל הרעות וכל ההשפלות הנמצאות בהוה ומכל סדרי החיים המקולקלים, דוקא כשיצאו אל הפועל עם כל גיוולם וכיעורם, ודוקא כשתנתן להם שליטתם בכל הזמן הנדרש ע"פ חכמתו של יוצר כל ב"ה, דוקא מכל הרע והכיעור הזה תצא האורה היותר שלמה, כשאחר כל הרחבתו יחזור לטובה וממנו בעצמו יאירו אורים לצדיקים וישרי לב. ע"כ צריך דוקא עם הקדושה העליונה לרדת עד עומק של שפלות החיים, לקיימם כפי מה שהם וליזככם לאט לאט, עד שיעלו אל מה שנועד להם ע"פ חכמת יוצר כל ב"ה. וכיון שעוד לא באתם עד אותה המעלה איך לקשר את כל החיים בירידתם כמו שהם אל התעודה העליונה, והפצכם להחריב את המצב של ההוה כדי לבנות על משואותיו עולם מתוקן במהרה, ולא לשכללו קמעא קמעא עד שישוב לתיקון השלם ויחזור הרע לטוב, ע"כ שובו למערכתכם, להוסיף עוד מעלה, עד שמרוב החכמה והקדושה תוכלו דוקא על ידה לרדת מטה מטה אל החיים, לתקנם כפי חפץ השם יתברך, שאמר "עולם חסד יבנה", ו"לא תהו בראה".

רעד. הדור אוול, איתיבו תריסר ירחי שתא, אמרי משפט רשעים בגיהנם שנים עשר חודש. הרגישו בעצמם שהם צריכים עכשיו להתרומם עד אותה המעלה של קרבת החכמה האלהית, עד שעם כל רוממותם ותביעותיהם הגדולות, עכ"ז יהיו מלאי רצון מהחיים ועסוקים בתיקונם, כמו שאנו רואים שחפץ השם יתברך הוא בהכשרו ע"פ מדתו.

וסמכו לאת השמים המרובה כל עבאם כי המה נבראו במדת הדין לבד. וכאן הזכיר שיתוף של רחמים וסמכו אל הארץ כי בעבור יושבי הארץ היה צריך לשיתוף דה. ועל שיתוף זה אמר המשורר (תהלים סב יב) אחת דבר אלהים שתיים זו שמעתי וגו' כי מתחלה אחת דבר אלהים ר"ל מדה אחת נזכרה בשם אלהים באמרו בראשית ברא אלהים. ואח"כ שתיים זו שמעתי וגו' שתי מדות, באמרו ביום עשות ה' אלהים.

6. שמונה קבצים ז', פ"ג. האמוניות יש בה תוכן של טבע, ותוכן של הכרה והשכלה. מצד התוכן הטבעי שלה היא מלאה גבורה ואש משולחבת, ואינה יכולה לסבול שום דבר המנגדה. ולא דוקא דבר המנגד את כל מהותיותה אינה יכולה לסבול, כי-אם גם דבר שהוא מנגד את שבילה הפרטי ואת סגנונה המיוחד. על-כן לא יוכלו אמונות מיוחדות לדור בכפיפה אחת ולהתערב זה בזה, אם לא שיצמח מזה הזיק טבעי עצמי לכולן. וכל מה שהאמונה היא יותר אדירה, יותר בריאה, יותר חשובה וענקית, יגדל כח הטבע שלה, ותגדל מאד קנאותה וקפידת הטהרה שלה. אמנם מצד התוכן ההכרי של האמונה, מלאה היא רוחב דעת, ומעוטררה היא על-ידי זה ברב חסד וסבלנות גדולה. יודעת היא בהכרתה שהרוח הפנימי של העריגה האלהית וההשלמה העליונה שהיא שואפת אליה, היא כל-כך עשירה בגוונים, עד שהיא יכולה להתלבש בלבושים שונים מאד, וגם בתיאורים הפכיים, והיא מתעלה על-ידי זה על כל סתירה ומתרוממת מעל כל ניגוד. ובאמונה בגודל קדשה, זורמים תמיד אלה שני הפלגים, שני שטפי הקודש של חסד וגבורה, מדת הדין ומדת הרחמים. וכשהאמונה מתרוממת לרום מקורה, לצורתה העליונה, שמשם מקור חייה ושפעת פרנסת קיומה והארתה מאור תורה העליונה, מדת הגבורה מתמזגת, והכללות מתאחדת עם הדייקנות ברב טהרה והארה גדולה.

7. עין אי"ה שבת א', ב', רע"ב-רע"ד. **רעב. כל מקום שנותנין עיניהם מיד נשרף.** מצד המבט היותר עליון איך שהעולם צריך הוא להתנהג, כדי שיראו הבריות אור וחיים של אמת, אין כאן מקום לפשרות, לתיקונים למחצה לשליש ולרביעי, כ"א מחיקה גדולה על כל הסדרים ההויים, על כל העול הגדול הנעשה בחיי החברה, ועל כל העבדות הבויה שלקח לו האדם בהגבירו על עצמו דמיונו ותאוותיו הרעות וע"כ נעשה שפל ונבזה,

1. שמונת ל"ה, ל'; ל"ד ורש"י

(ל) ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא יהוה בשם בעלאל בן אורי בן זוזר למטה יהודה: ... (לד) וקהורת נתן בלבבו הוא ואהליאב בן אזויסמר למטה דן: ואלהילאב. משכט לן מן היולדין שבצבטים מזני השפחות והסוהו המקום לכללאל למלאכת המשכן והוא מגדולי השבטים לקיים מה שנאמר (איוב לד) ולא נכר שוע לפני ל:

2. בראשית כ"ט, ל"ה ורש"י

ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את יהוה על בן קראה שמו יהודה ותעמוד מקלת: הפעם אודה. שנטלתי יותר מחלקי מעתה יש לי להודות:

3. בראשית ל', ו ורש"י

ותאמר רזול דנני אלהים וגם שבע בקלי ונתן לי בן על בן קראה שמו דן: לנני אלהים - לנני וחייבני וזכני (צ"ר):

4. כלי יקר שמונת ל"ה, ל"ד

הוא ואהליאב. ... ורמו ביהודה ודן לשני שמותיו יתברך ה' אלהים שם של רחמים ושל דין אשר שתף הקב"ה ברוך הוא וברא בהם העולם, כך משכן זה העשוי על תמונת כל העולמות נעשה על ידי יהודה, אשר כל השם של רחמים כלול בשמו ועל ידי דן, המורה על מדת הדין כי בשנים אלו יצר ה' עולמו ובשנים אלו נעשה על תמונת העולם המשכן על ידי שבט דן ויהודה, לכך נאמר דאו קרא ה' בשם, וסוד זה נכון וברור.

5. כלי יקר בראשית ב', ד'

ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים. ולמעלה הקדים שמים לארץ לפי שארז"ל (רש"י כאן א א בר"ד יב טו) רצה הקב"ה לברא את העולם במדת הדין וראה שאינו מתקיים חזר ושתפה למדת הרחמים. והנה לא איש אל ויתנחם ומעיקרא מאי סבר אלא שבאמת השמים וכל עבאם הרוחנים יכולין להתקיים במדת הדין יותר מן התחתונים אשר בעפר יסודם ע"כ האי לדסמוך ליה והאי לדסמוך ליה, כי למעלה הזכיר שם אלהים